

[Ayoø Herhø.]

cappede børn, og et godt tilbud vil det altid være svært at sige nej til, hvorimod en pligt ofte udløser vrangvilje. Til gengæld ville det forpligte forsorgen til at oprette de fornødne særskoler og oplæringsinstitutioner.

Med hensyn til organisationen af åndssvageforsorgen, kan vi gå ind for, at institutionerne forbliver selvejende, selv om alle udgifterne dækkes af staten. Vi tror, at det er af værdi, at man bibeholder den lokale administrationsform, en form for decentralisering. Vi tror endvidere, at det er af betydning for de mennesker, der søger forsorgen i Jylland, at de ved, at dér er en lokal administration. Også dette vil hjælpe en lille smule med til at skabe tillid til forsorgen.

Efter lovforslaget skal bestyrelserne udvides, og der bliver en bestyrelse øst for og en vest for Store-Bælt til at administrere forsorgen. Det vil sikkert være nødvendigt med noget større bestyrelser på grund af den store udbygning, der finder sted, men de nye medlemmer skal vælges af folketinget, og fra retsforbundets side er vi lidt betænkelige ved denne sammenblanding af den udøvende og den lovgivende myndighed. Ville det ikke være muligt — det vil jeg gerne spørge den højtærede socialminister om — at give bestyrelserne en anden sammensætning, som kunne sikre en lige så god kontrol og være lige så betryggende for befolkningen?

Et andet spørgsmål — men det er måske mere på sin plads i det kommende folketingsudvalg — er, om vi, som det også er nævnt af en af de tidligere ærede ordførere, kunne få nogle oplysninger, eventuelt et skønsmæssigt overslag, om udgifterne til personale og drift.

Vi kan fra retsforbundets side tilsige vor støtte til det foreliggende lovforslag.

Petra Petersen: Må jeg på den kommunistiske gruppes vegne sige, at vi med glæde går ind i et arbejde for denne del af vor forsorg. Der er efter vor mening i lovforslaget mange gode tanker i retning af større frihed og forståelse for de borgere i vort samfund, som på grund af manglende evne er henvist til samfundets forsorg og omsorg.

Den højtærede minister siger i sin frem-

sættelsestale, at spørgsmålet om forsorgen for de åndssvage i de senere år har været genstand for en livlig debat, en debat, der også har givet genklang her i tinget. Det er rigtigt. Spørgsmålet om vore åndssvage har ofte været rejst her i tinget; selv har jeg gjort det ofte i forbindelse med andre sager.

Det er muligt, at pladsmangelen på vore institutioner har været særlig stor efter den anden verdenskrig, men også før krigen var det vanskeligt for forældrene at få deres børn anbragt, et forhold, der dengang som nu skabte fortvivlelse i mange hjem og har bragt mange mødre til sammenbruddets rand. I de små hjem med trange forhold og udearbejdende mødre eller blot med en børneflokk på 3-4 har stillingen været ganske uudholdelig.

Jeg tror ikke, der er mange medlemmer af dette ting, der ikke mellem år og dag har haft klager fra pårørende til de åndssvage. Klagerne har omfattet så godt som alt vedrørende forsorgen: vanskelighederne ved at få de åndssvage anbragt, plejelønnen for de hjemmeboende, de ubetydelige beløb, der på institutionerne udbetales som lommepenge til de patienter, der forstår pengenes værdi og derfor som alle andre mennesker føler trang til egne penge til egne fornødenheder. Klagerne har også omfattet behandlingen af de åndssvage såvel i institutioner som i plejehjem og vel ikke mindst vanskelighederne for de pårørende ved at opnå kontakt med lægerne og bestyrelserne på institutionerne, når det gjaldt udskrivning af de åndssvage. Selv om jeg erkender, at udskrivningen af forsorgen for de åndssvage så absolut indeholder mange problemer af stor betydning for den, der ønsker at blive udskrevet: faren for at blive indblandet i kriminelle forhold, muligheden for slet ikke at kunne klare sig i det fri, har jeg dog været noget forbavset over det bureaukrati og den trækken sagen i langdrag, man kommer ud for. Jeg har selv gjort erfaringer i den retning i de tilfælde, hvor jeg har været indblandet. Der har jo gennem årene været en del medborgere, som af en eller anden grund er inddraget under forsorgen, men som gennem arbejde for en ussel løn har forsøret sig selv.

Baggrunden for disse klager har meget ofte været et hjem, der er blevet opløst, en dårlig far eller en dårlig mor, eller